

TEST MATEMATICĂ NR.14 (ZECE PROBLEME POSIBILE!) – BACALAUREAT + ADMITERE UPB- recapitulare clasa a XI-a

PROBLEMA NR.1

Se consideră polinomul $f = X^3 + X + 2a$, $a \in \mathbb{Z}$ și $x_1, x_2, x_3 \in \mathbb{C}$, radacinile polinomului.

a) Sa se determine $a \in \mathbb{Z}$ astfel încât polinomul f să fie divizibil cu polinomul $g = X - a$.

b) Sa se arate că determinantul $d = \begin{vmatrix} x_1 & x_2 & x_3 \\ x_2 & x_3 & x_1 \\ x_3 & x_1 & x_2 \end{vmatrix}$ nu depinde de a .

c) Sa se arate că polinomul f are o singură radacina reală.

PROBLEMA NR.2

Fie funcția $f: (0, +\infty) \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = x \cdot \ln x$

a) Sa se calculeze $\lim_{x \rightarrow 1} (1 + f(x))^{\frac{1}{x-1}}$.

b) Sa se arate că derivata funcției f este crescătoare pe $(0, +\infty)$.

c) Sa se demonstreze că $1 + \ln k \leq (k+1)\ln(k+1) - k\ln k \leq 1 + \ln(k+1)$, $\forall k \geq N^*$.

PROBLEMA NR.3

5p	1. Pentru fiecare număr natural n , $n \geq 3$, se consideră funcția $f_n: [0, +\infty) \rightarrow \mathbb{R}$, $f_n(x) = x^n - nx + 1$.
5p	a) Calculați $f'_n(1)$.
5p	b) Arătați că ecuația $f_n(x) = 0$ are exact două soluții în intervalul $(0, +\infty)$.
5p	c) Fie a_n unica soluție din intervalul $(0, 1)$ a ecuației $f_n(x) = 0$. Demonstrați că $\lim_{n \rightarrow +\infty} a_n = 0$.

PROBLEMA NR.4

Se consideră șirul $(I_n)_{n \geq 1}$, $I_n = \int_0^{\frac{\pi}{2}} x^n \sin x dx$.

5p a) Calculați I_1 .

5p b) Arătați că $\frac{1}{n+1} I_{n+1} + nI_{n-1} = \left(\frac{\pi}{2}\right)^n$, pentru orice număr natural $n \geq 2$.

5p c) Calculați $\lim_{n \rightarrow +\infty} I_n$.

PROBLEMA NR.5

Pentru $n \in N^*$ se consideră funcția $F_n: (0, \infty) \rightarrow \mathbb{R}$, $F_n(x) = \int_0^x t^n e^{-t} dt$, $x > 0$.

5p. a) Să se calculeze $F_1(x)$, $x > 0$;

5p. b) Să se determine punctele de inflexiune ale graficului funcției F_n ;

5p. c) Să se calculeze $\lim_{x \rightarrow \infty} F_2(x)$.

PROBLEMA NR.6

Considerăm matricele $A = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 2 \\ -1 & 1 & 0 \\ 1 & -1 & 1 \end{pmatrix}$ și $B = \begin{pmatrix} 1 & -2 & -2 \\ 1 & -1 & -2 \\ 0 & 1 & 1 \end{pmatrix}$.

- 5p** a) Arătați că $\det A \neq 0$.
- 5p** b) Arătați că inversa matricei A este matricea B .
- 5p** c) Verificați dacă $(A^n + A)(B^n - B) = B^{n-1} - A^{n-1}$ pentru orice număr natural $n \geq 2$.

PROBLEMA NR.7

Considerăm polinomul $f = X^4 - 2X^3 + X^2 - 4 \in \mathbb{R}[X]$, cu rădăcinile complexe x_1, x_2, x_3, x_4 .

- 5p** a) Arătați că restul împărțirii polinomului f la $X-1$ este -4 .
- 5p** b) Calculați câtul împărțirii polinomului f la polinomul $(X-1)^2$.
- 5p** c) Arătați că polinomul f are exact două rădăcini reale.

PROBLEMA NR.8

Se consideră funcția : $f : \mathbb{R} \rightarrow (0, \infty)$, $f(x) = \sqrt{x^2 + 1} - x$.

- 5p** a) Calculați $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{f(x)-1}{x}$.
- 5p** b) Determinați ecuația asymptotei graficului funcției la $-\infty$.
- 5p** c) Demonstrați că, pentru orice număr real $m > 0$, ecuația $f(x) = m$ are o unică soluție în $\mathbb{R}$.

PROBLEMA NR.9

Pentru n natural nenul se definește $I_n = \int_0^1 x^n e^x dx$.

- 5p** a) Calculați I_1 .
- 5p** b) Arătați că sirul I_n este convergent.
- 5p** c) Calculați $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{n^2} \left(e^{\frac{1}{n}} + 2e^{\frac{2}{n}} + \dots + ne^{\frac{n}{n}} \right)$.

PROBLEMA NR.10

Pentru fiecare n număr natural nenul, se consideră funcția $f_n : \mathbb{R}_+^* \rightarrow \mathbb{R}_+^*$, $f_n(x) = \frac{1}{\sqrt{2x+5n}}$.

- 5p** a) Calculați $\int 2x \cdot f_n^2(x) dx$, $x > 0$.
- 5p** b) Calculați aria mulțimii mărginite de graficul funcției f_1 , axele de coordonate și dreapta $x=1$.
- 5p** c) Calculați $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{\sqrt{n}} (f_n(1) + f_n(2) + \dots + f_n(n))$.

Mult Succes!

REZOLVARE PROBLEMA NR.1

a) $(X - a) \mid f \Leftrightarrow f(a) = 0 \Leftrightarrow a^3 + a + 2a = 0 \Leftrightarrow a(a^2 + 3) = 0 \Rightarrow a = 0 \in \mathbb{Z}$.

b) Din relațiile lui Viète $x_1 + x_2 + x_3 = 0$

$$d = \begin{vmatrix} x_1 & x_2 & x_3 \\ x_2 & x_3 & x_1 \\ x_3 & x_1 & x_2 \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} x_1 + x_2 + x_3 & x_1 + x_2 + x_3 & x_1 + x_2 + x_3 \\ x_2 & x_3 & x_1 \\ x_3 & x_1 & x_2 \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} 0 & 0 & 0 \\ x_2 & x_3 & x_1 \\ x_3 & x_1 & x_2 \end{vmatrix} = 0$$

(am adunat la prima linie, liniile 2 și 3)

c) Polinomul are coeficienții numere reale $\Rightarrow$ dacă polinomul are radacini complexe atunci numărul lor este par. Deci polinomul f poate avea sau o singură radacina reală sau 3 radacini reale. Presupunem că polinomul are 3 radacini reale, $x_1, x_2, x_3 \in \mathbb{R}$

$$(x_1 + x_2 + x_3)^2 = x_1^2 + x_2^2 + x_3^2 + 2x_1x_2 + 2x_1x_3 + 2x_2x_3 \Rightarrow \\ \Rightarrow x_1^2 + x_2^2 + x_3^2 = (x_1 + x_2 + x_3)^2 - 2(x_1x_2 + x_1x_3 + x_2x_3)$$

Conform relațiilor lui Viète avem $\begin{cases} x_1 + x_2 + x_3 = 0 \\ x_1x_2 + x_1x_3 + x_2x_3 = 1 \\ x_1x_2x_3 = -2a \end{cases} \Rightarrow$

$$\Rightarrow x_1^2 + x_2^2 + x_3^2 = -2 < 0 \text{ contradicție cu } x_1, x_2, x_3 \in \mathbb{R}$$

Deci presupunerea este falsă $\Rightarrow$ polinomul f are doar o radacina reală.

REZOLVARE PROBLEMA NR.2

a) $\lim_{x \rightarrow 1} (1 + f(x))^{\frac{1}{x-1}} = \lim_{x \rightarrow 1} (1 + x \ln x)^{\frac{1}{x-1}}$ (Cazul 1^∞) $= \lim_{x \rightarrow 1} (1 + x \ln x)^{\frac{1}{x \ln x} \cdot \frac{x \ln x}{x-1}} = e^{\lim_{x \rightarrow 1} \frac{x \ln x}{x-1}}$

$\lim_{x \rightarrow 1} \frac{x \ln x}{x-1}$ (cazul $\frac{0}{0}$, aplicăm l'Hospital pentru funcțiile $f(x) = x \ln x$ și $g(x) = x-1$ care sunt

derivabile și $g'(x) \neq 0$ pe orice vecinătate a lui 1) $= \lim_{x \rightarrow 1} \frac{\ln x + 1}{1} = 1$

Deci $\lim_{x \rightarrow 1} (1 + f(x))^{\frac{1}{x-1}} = e^{\lim_{x \rightarrow 1} \frac{x \ln x}{x-1}} = e$.

b) Funcția f este de două ori derivabilă pe $(0, \infty)$ și $f'(x) = \ln x + x \cdot \frac{1}{x} = \ln x + 1$

iar $f''(x) = \frac{1}{x} > 0 \quad \forall x \in (0, +\infty) \Rightarrow f'(x)$ este crescătoare pe $(0, +\infty)$.

c) Fie $k \geq N^*$ oricare. Considerăm intervalul $[k, k+1] \subset (0, +\infty)$ și restricția lui f la acest interval.

f este continuă și derivabilă pe $[k, k+1]$ $\stackrel{\text{cf T Lagrange}}{\Rightarrow} \exists c \in (k, k+1)$ astfel încât

$$\frac{f(k+1) - f(k)}{k+1 - k} = f'(c) \Leftrightarrow (k+1)\ln(k+1) - k\ln k = \ln c + 1$$

$k < c < k+1$ și funcția $f'(x)$ crescătoare pe $[k, k+1]$ (din b)) $\Rightarrow \ln k + 1 < \ln c + 1 < \ln(k+1) + 1$

$\Leftrightarrow 1 + \ln k < (k+1)\ln(k+1) - k\ln k < 1 + \ln(k+1)$, unde $k \geq N^*$ oarecare.

Deci $1 + \ln k < (k+1)\ln(k+1) - k\ln k < 1 + \ln(k+1), \forall k \geq N^*$.

REZOLVARE PROBLEMA NR.3

a)	$f_n'(x) = nx^{n-1} - n$ $f_n'(1) = n - n = 0$	3p 2p
b)	$f_n'(x) = 0 \Leftrightarrow x^{n-1} = 1 \Leftrightarrow x = 1$ $f_n(0) = 1 > 0, f_n(1) = 2 - n < 0, \lim_{x \rightarrow +\infty} f_n(x) = +\infty$ Sirul lui Rolle este $++-$, deci ecuația $f_n(x) = 0$ are exact două soluții $a_n \in (0, 1)$ și $b_n \in (1, +\infty)$	1p 2p 2p
c)	f_n este continuă și $f_n(0) = 1 > 0, f_n\left(\frac{2}{n}\right) = \left(\frac{2}{n}\right)^n - 1 < 0 \Rightarrow a_n \in \left(0, \frac{2}{n}\right)$ Cum $0 < a_n < \frac{2}{n}, \forall n \geq 3$ și $\lim_{n \rightarrow +\infty} \frac{2}{n} = 0$, din teorema cleștelui rezultă $\lim_{n \rightarrow +\infty} a_n = 0$	3p 2p

REZOLVARE PROBLEMA NR.4

a)	$I_1 = \int_0^{\frac{\pi}{2}} x \sin x dx = \int_0^{\frac{\pi}{2}} x(-\cos x)' dx = -x \cos x \Big _0^{\frac{\pi}{2}} + \int_0^{\frac{\pi}{2}} \cos x dx =$ $= 0 + \sin x \Big _0^{\frac{\pi}{2}} = 1$	3p 2p
b)	$I_{n+1} = \int_0^{\frac{\pi}{2}} x^{n+1} \sin x dx = \int_0^{\frac{\pi}{2}} x^{n+1} (-\cos x)' dx = -x^{n+1} \cos x \Big _0^{\frac{\pi}{2}} + (n+1) \int_0^{\frac{\pi}{2}} x^n \cos x dx$ $\frac{1}{n+1} I_{n+1} = \int_0^{\frac{\pi}{2}} x^n (\sin x)' dx = x^n \sin x \Big _0^{\frac{\pi}{2}} - n \int_0^{\frac{\pi}{2}} x^{n-1} \sin x dx = \left(\frac{\pi}{2}\right)^n - n I_{n-1}$	2p 3p
c)	$\forall n \in \mathbb{N}^* \text{ și } \forall x \in \left[0, \frac{\pi}{2}\right] \text{ avem } x^n \sin x \geq 0 \Rightarrow \int_0^{\frac{\pi}{2}} x^n \sin x dx \geq \int_1^{\frac{\pi}{2}} x^n \sin x dx$ $\forall x \in \left[1, \frac{\pi}{2}\right] \text{ avem } \sin x \geq \sin 1 \Rightarrow x^n \sin x \geq x^n \sin 1 \Rightarrow \int_1^{\frac{\pi}{2}} x^n \sin x dx \geq \sin 1 \cdot \int_1^{\frac{\pi}{2}} x^n dx$ $\forall n \in \mathbb{N}^* \text{ avem } I_n \geq \sin 1 \cdot \frac{x^{n+1} \Big _1^{\frac{\pi}{2}}}{n+1} = \sin 1 \left(\frac{\left(\frac{\pi}{2}\right)^{n+1}}{n+1} - \frac{1}{n+1} \right) \quad (1)$ Cu teorema Stolz-Cesaro avem	1p 1p 1p

TEST MATEMATICĂ NR.14 – BACALAUREAT + ADMITERE UPB- recapitulare finală 2013

$$\lim_{n \rightarrow +\infty} \frac{\left(\frac{\pi}{2}\right)^{n+1}}{n+1} = \lim_{n \rightarrow +\infty} \frac{\left(\frac{\pi}{2}\right)^{n+2} - \left(\frac{\pi}{2}\right)^{n+1}}{n+2-n-1} = \lim_{n \rightarrow +\infty} \left(\frac{\pi}{2}\right)^{n+1} \left(\frac{\pi}{2} - 1\right) = +\infty$$

1p

$$\text{Cum } \sin 1 > 0 \text{ avem } \lim_{n \rightarrow +\infty} \sin 1 \cdot \left(\frac{\left(\frac{\pi}{2}\right)^{n+1}}{n+1} - \frac{1}{n+1} \right) = +\infty$$

1p

Folosind teorema cărțelui în relația (1) rezultă $\lim_{n \rightarrow +\infty} I_n = +\infty$.

REZOLVARE PROBLEMA NR.5

a) $F_1(x) = \int_0^x t e^{-t} dt = 1 - (x+1) \cdot e^{-x}$ (5p)

b) $F'_n(x) = x^n \cdot e^{-x}, x > 0$ (2p) $F''_n(x) = x^{n-1} \cdot e^{-x} \cdot (n-x), x > 0 \Rightarrow$ punctul de inflexiune este $x = n$ (3p)

c) $F_2(x) = \int_0^x e^{-t} t^2 dt = -\frac{x^2}{e^x} - \frac{2x}{e^x} - \frac{2}{e^x} + 2$, deci limita cerută este egală cu 2 (5p)

REZOLVARE PROBLEMA NR.6

a)	$\det A = 1 + 2 + 0 - 2 - 0 - 0$ $\det A = 1 \neq 0$	3p 2p
b)	$AB = I_3$ $BA = I_3$ Deoarece $AB = I_3$ și $BA = I_3$, inversa matricei A este matricea B	2p 2p 1p
c)	$(A^n + A)(B^n - B) = A^n B^n - A^n B + AB^n - AB$ $AB = I_3, A^n B = A^{n-1} I_3 = A^{n-1}, AB^n = I_3 B^{n-1} = B^{n-1}$ Din $AB = BA$ reiese $A^n B^n = (AB)^n = I_3$. Finalizare	1p 2p 1p 1p

REZOLVARE PROBLEMA NR.7

a)	Restul este $f(1)$ $f(1) = -4$	2p 3p
b)	$f = X^2(X-1)^2 - 4$ Deoarece $\text{grad}(-4) = 0 < 2 = \text{grad}(X-1)^2$, cîntul împărțirii este X^2 și restul este -4	3p 2p
c)	$f = (X^2 - X)^2 - 4 = (X^2 - X + 2)(X^2 - X - 2)$	3p

$x_{1,2} = \frac{1 \pm i\sqrt{7}}{2} \in \mathbb{C} \setminus \mathbb{R}, x_3 = -1 \in \mathbb{R}, x_4 = 2 \in \mathbb{R}$

2p

REZOLVARE PROBLEMA NR.8

a)	f este derivabilă pe $\mathbb{R}$ și $f'(x) = \frac{x}{\sqrt{x^2+1}} - 1$ $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{f(x)-1}{x} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{f(x)-f(0)}{x-0} = f'(0) = -1.$	2p 3p
b)	$\lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{f(x)}{x} = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{\sqrt{x^2+1}-x}{x} = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{-x\sqrt{1+\frac{1}{x^2}}}{x} - 1 = -2$ $\lim_{x \rightarrow -\infty} (f(x) + 2x) = \lim_{x \rightarrow -\infty} (\sqrt{x^2+1} + x) = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{x^2+1-x^2}{\sqrt{x^2+1}-x} = 0$ $y = -2x$ este asimptotă la graficul funcției f spre $-\infty$.	2p 2p 1p
c)	f continuă pe $\mathbb{R}$, $\lim_{x \rightarrow \infty} f(x) = 0$, $\lim_{x \rightarrow -\infty} f(x) = \infty$ $f'(x) < 0$, $\forall x \in \mathbb{R}$, f strict descrescătoare, deci f injectivă. Finalizare	2p 2p 1p

REZOLVARE PROBLEMA NR.9

a)	$I_1 = \int_0^1 xe^x dx = xe^x \Big _0^1 - \int_0^1 e^x dx =$ $e - e^x \Big _0^1 = e - e + 1 = 1.$	2p 3p
b)	$x^n \geq x^{n+1}$, oricare $x \in [0,1]$, se obține $x^n e^x \geq x^{n+1} e^x$, oricare $x \in [0,1]$ și $I_n \geq I_{n+1}$, oricare n natural nenul $x^n e^x \geq 0$, oricare $x \in [0,1]$, deci $I_n \geq 0$. Finalizare.	2p 2p 1p
c)	Se consideră $f : [0,1] \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = xe^x$, funcție continuă, sirul de diviziuni $\Delta_n = \left(0, \frac{1}{n}, \frac{2}{n}, \dots, \frac{n}{n}\right)$ cu $\ \Delta_n\ \rightarrow 0$, respectiv punctele intermediare $\frac{k}{n} \in \left[\frac{k-1}{n}, \frac{k}{n}\right]$, $k = \overline{1, n}$. $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{n^2} \left(e^{\frac{1}{n}} + 2e^{\frac{2}{n}} + \dots + ne^{\frac{n}{n}} \right) = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{n} \sum_{k=1}^n \frac{k}{n} e^{\frac{k}{n}} =$ $= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{n} \sum_{k=1}^n f\left(\frac{k}{n}\right) = \int_0^1 f(x) dx = I_1 = 1$	1p 2p 2p

REZOLVARE PROBLEMA NR.10

a.	$\int 2x \cdot f_n^2(x) dx = \int \frac{2x}{2x+5n} dx = \int 1 - \frac{5n}{2x+5n} dx =$ $= x - \frac{5n}{2} \ln(2x+5n) + C$	2p 3p
b.	$\int \frac{1}{\sqrt{2x+5}} dx = \int (\sqrt{2x+5})' dx =$ $= \sqrt{2x+5} \Big _0^1 = \sqrt{7} - \sqrt{5}$	3p 2p
c.	$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{\sqrt{n}} (f_n(1) + f_n(2) + \dots + f_n(n)) = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{n} \sum_{k=1}^n \frac{1}{\sqrt{2 \frac{k}{n} + 5}} =$ $= \int_0^1 \frac{1}{\sqrt{2x+5}} dx = \sqrt{7} - \sqrt{5}$	3p 2p

O să fie mereu un
creion pentru a scrie
viitorul...
dar niciodată
nu vom găsi o radieră
să stergem trecutul !

/prietenisidusmani